

XI. 1^f = Q.

(coll. 4, g - 22.)

1722.
A D
ORATIONEM PRIMAM
MEMORIAE
VIRI NOBILISSIMI AMPLISSIMI EXIMIISQVE
VIRTVTIBVS PIETATE IN DEVM AC LIBERALITATE
IN INDIGENTIORES LITTERARVM CVLTORES
ADMODVM CONSPICVI

DOMINI
IACOBI FRIDERICI
AMTHORII

1754.
SERENISSIMORVM MARGGRAVIORVM
BRANDENBURGICO CVLMBACENSIVM
COMMISSARII CAMERAE AC MENSAE XVIII
IN CONVICTORIO NOSTRO FVNDATORIS
CONSECRATAM

D. XXV. IVLII IPSO IACOBI DIE A. CIOIOCCCLIV
HORA IX

IN AVDITORIO PHILOSOPHICO
HABENDAM

ILLVSTRISSIMOS COMITES
VTRIVSQVE REIPUBLICAE PROCERES
ET OMNIVM ORDINVM HVIVS ALMAE STUDIOSON
EA QVA PAR EST HVMANITATE

I N V I T A T
ACADEMIAE LIPSIENSIS
R E C T O R.

De mensis novis gratuitis in acad: Lipsiensi.*

recte vocatur Academia nostra interdum *Alma* *) *ma-*
ter. Alit enim illa non modo animos eorum, qui
studiorum gratia in ea commorantur, vera rerum di-
vinarum atque humanarum doctrina, illaque eosdem
muneribus, in Ecclesia, Scholis et Republica aliquando obeun-
dis, praeparat; sed etiam corpora multorum studiosorum, qui,
necessariis vitae ac studiorum praesidiis destituti, multa stipendia
litteraria in illa, pariter ac victum in Conuictorio nostro acci-
piunt. Horum beneficiorum praecipui auctores A. CIOIOXLIV.
fuerunt Serenissimi ac Potentissimi Principes nostri Electores, in
primis MAVRITIVS atque AVGVSTVS, immortalis memo-
riae Principes, multorum stipendiorum nonnullarumque men-
sularum publicarum fundatores, quorum munificentiam et libera-
litate deinde successores gloriosissimi indulgentissime confer-
uarunt,

A 2

a) FESTVS, antiquus Grammaticus, hanc vocem interpretatur: *Alma, san-*
cta, siue pulchra; vel alens; ab alendo scilicet. Huic ANDREAS DACE-
RIVS in editione, in usum DELPHINI A. CIOIOCLXXXI. Lutetiae Pa-
risiorum 4. publicata, p. 10. haec adscripsit: *Alma*) Ad verbum vetus il-
lud et plenum bonae frugis Glossarium, *alma κλυτή, ἀγνή, ἄραλα, ἰδέσσειρα:*
Alma, inclyta, sancta, pulchra, alens. Homero *Ζεῦδος ἔρρα, alma terra,*
quod homines nutriat. Inde Gloss. *alvus Ζεῦδος*. Haecenus DACE-
RIVS. Nec altera illa significatio vocis *almae*, id est *inclytiae*, nostrae
Academiae abiudicari poterit.

IV

uarunt, ita, vt stipendia olim legata Alumnis Regio-Electorali-
 bus hodieque distribuuntur, hique partim, cum aliis ad mensas
 rei nostrae communes, e publico alendi accedant. Horum lau-
 datissimorum Principum exemplum, hoc et superiori saeculo,
 haud infeliciter imitati sunt minoris fortunae et dignitatis homi-
 nes, ita quidem, vt alii egestati iuuenum stipendiis litterariis
 quoque succurrerent, alii mensas gratuitas erigerent, alii vtrum-
 que optimo instituto facerent. Tacemus nunc stipendia priua-
 torum, quae in gratiam litteratorum iuuenum condiderunt, ne-
 que vero tacere possumus nomina illorum hominum, qui men-
 sas *nouas* erexerunt, suisque sumptibus iuuenibus indigentioribus
 cibum ac potum porrigendum curarunt. Primus eorum fuit
Michael Wirth, Leobergensis Silesius, munerum amplitudine
 et meritorum grauitate illustris, qui ab anno **CIOIOCXI.** stu-
 diosos duodecim in Conuictorio nostro aluit, hodieque alit. ^{b)}
Wirthium secutus est *Caspar Trillerus*, ^{c)} Hereditarius in *Em-
 seloh*, redituum Electoralium olim Praefectus generalis, ac
 fodinarum metallicarum in Thuringia Inspector, qui **A.
 CIOIOCXVIII.** cum Academia ita transiit, vt duodecim
 studiosis victus in Conuictorio, et sex musea in Collegio Pauli-
 no darentur, quibus beneficiis ob summam annonae difficulta-
 tem, aliasque causas, alumni eius anno demum **CIOIOCCXXVII.**
 frui coeperunt. His addendus est tertius, *M. Iohannes Chri-
 stianus Geierus*, *Martini Geieri*, immortalis memoriae Theolo-
 gi, filius, qui paucis ante beatum obitum horis, non scripto,
 sed

b) De MICHAELE WIRTHIO vid. in primis Venerandi Collegae nostri,
 CHRISTIANI GOTTLIEB IOECHERI, Lexicon Eruditorum, et aucto-
 res ab illo excitatos.

c) De CASPARE TRILLERO, et eius mensa, digna est, quae videatur HEN-
 RICHI AVGVSTINI GROSCHVFFII Oratio de gentis Trillerianae ortu,
 progressu et insignibus **A. CIOIOCCIII.** in illustri schola Portensi recita-
 ta, et Lipsiae anno sequenti impressa p. 19. seqq.

fed voce tantum, vt aliquid bonorum fuorum victui studioforum in Conuictorio nostro impenderetur, adstantibus amice indicauit. Satisfecit etiam piiffima mater, *Christiana Elisabeta*, nata *Carpzouia*, eius voluntati, ita vt ab anno *CIOIOCLXXXVIII.* duodecim studiosi in mensa Geieriana alti fuerint, et adhuc alantur, qui etiam memoriam fundatoris oratione anniuersaria recolere solent. Mensa *Henriciana*, a *D. Daniele Aegidio Henrici*, Lipsiensi, Hereditario in Müglenz, qui etiam nonnulla stipendia legauit, A. *MDCLXXXIII.* iam fundata, eius beneficiarii demum A. *CIOIOCLXXXIX.* frui coeperunt, vt propterea quartus ei locus inter mensarum conditores assignetur, quanquam ante *Geierum* iam obierat. Laudanda porro est piiffima matrona *Anna*, *Iohannis Georgii Hoffmanni*, Hereditarii in *Gorschnitz*, vidua, e gente *Koerneria* nata, quae hereditario suo, *Georgio Samueli Seyfrido*, in testamento d. *xviii* Maii A. *CIOIOCC.* publicato, imperauit, vt quantum aeris ad duodecim studiosos in Conuictorio Lipsiensi alendos quotannis requireretur, Academiae nostrae sine mora solueret, quo a *Seyfrido*, adhuc impuberis, parente facto, d. *xiv.* Octobr. A. *CIOIOCCI.* duodecim iuuenes hoc beneficium percipere coeperunt, illudque adhuc percipiunt. Prospexit etiam egestati studioforum, Nationi Franconicae adscriptorum, egregie noua mensa *Valentinus Friderici*, Schmalcaldiensis, S. Theologiae Licentiatus, Hebraeae linguae apud nos Professor publicus ordinarius, Collegii maioris Principum Collegiatus, Facultatis Philosophicae Assessor Senior, cuius sumtibus duodecim bonarum litterarum cultores a die *xii.* Febr. A. *CIOIOCCIII.* in Conuictorio nostro per tres annos gratuito aluntur. A. *CIOIOCCIX.* beneficentiae *Christiani Kriebelii* participes sunt facti duodecim studiosi in Conuictorio nostro. Hic non infimae fortis apud nos tabernarius ipse quidem bonas litteras haud excoluerat, sed earum cultores mirifice amauit, et

IV

vxorem suam ea lege heredem constituit, vt certam pecuniae summam Academiae numeraret, quo victum et potum gratuitum duodecim studiosis suppeditaret. In primis liberalissimus fuit in Ecclesiae Ministros, in scholarum Praeceptores et alumnos, et in egenos studiosos, *Andreas Rosenthalius*, Halberstadiensis, Serenissimi ac Potentissimi Poloniarum Regis et Electoris Saxoniae, FRIDERICI AVGVSTI, gloriosissimae memoriae Principis, a consiliis commerciorum, qui Academiae eam pecuniae summam legauit, vt non modo duodecim studiosi a II. Apr. A. CIOIOCCXIII. in Conuictorio nostro sustententur, sed et singuli adhuc quotannis stipendia ex hoc legato accipiant. Nec silentio transeunda est *Iohannis Siegfriedi Ackermanni*, Reichenbacensis, mercatoris Lipsiensis nuper spectatissimi, liberalitas in ciues suos, aliosque Variscos, qui An. CIOIOCCXLVI. praeter stipendium largum, vni cultori Iuris quotannis soluendum, sex studiosis popularibus victu gratuito in Conuictorio nostro prospexit. Libenter, nec sine sensu pietatis in cineres horum liberalium hominum erga nostros ciues, nomina illorum in memoriam hac scriptione reuocauimus, ^{d)} qua oratio prima, in memoriam noui Benefactoris, nouaeque mensae in Conuictorio nostro fundatoris, habenda, est indicenda. Vocatur haec mensa *Amthoriana*, ab eius conditore, *Iacobo Friderico Amthorio*, et ordine est duodeuicesima, ita vt nunc ducenti sedecim studiosi in Conuictorio nostro alantur, iusto tempore prandentes et coenantes. Vere etiam dici potest, Conuictorium nostrum iam vltra duo saecula foecundum fuisse seminarium, ex quo multi prodierunt viri docti, qui de ecclesia, de Academiis, de scholis

d) Repetiimus noticiam harum mensarum, a priuatis hominibus fundatarum, ex Programmate, quo Beatus D. *Polycarpus Gottlieb Schacherus*, nomine Decanorum trium superiorum Facultatum A. CIOIOCCXXXIV. ad orationes in memoriam Perillustriis Baronis *de Silberstein etc.* inuitauit, quam tamen in nonnullis emendatam, et ad nostra tempora continuatam exhibemus.

scholis et de re publica excellenter sunt promeriti, nec dubitamus, quin etiam ad eandem laudem praesentes omnes, et *Amboriani*, qui ab aliquo tempore accesserunt, in posterum sint adspiraturi. Fundare hanc mensam coepit *Amborius* anno Iubilaeo Augustanae Confessionis secundo CIOIOCCXXX. cuius nundinis paschalibus Academiae certam pecuniae summam soluit, et cuius census annuos ipse fundator percepit. Deinde nundinis paschalibus A. CIOIOCCXXXVII. et A. CIOIOCCXXX. nouas pecuniae summas addidit, ita vt census harum summarum ipse fundator, et eius vxor, quamdiu in viuis essent, etiam acciperent. Percepit etiam eos ipse vsque ad annum CIOIOCCXLIII sibi emortualem, deinde post eius obitum eius vidua vsque ad annum CIOIOCCCLI. Qua eodem anno defuncta, prouidentia Academiae Patrum, et cura heredum pariter ac Collatorum Excellentissimorum, e) factum est, vt haec mensa d. xxv Nou. A. CIOIOCCCLII aperiretur. Constat haec mensa duodecim etiam alumnis, vt reliquae omnes, et sex quidem victum plane gratuitum habent, sex autem singulis hebdomadibus sex grossos soluunt, quod etiam a duobus conuictoribus, ab Academia nominatis, fieri solet, quorum vnus plane gratis prandet, et coenat, alter vero sex grossos contribuit. Et quum nihil restet, quam vt prima orationum anniuersariarum, singulis annis, in memoriam *Amborii*, et eius vxoris, die *Iacobi*, ex eius mente, quam in tabulis foundationis expressit, habendarum, proximo *Iacobi* die recitetur: haud inconsultum ducimus nonnulla de vita beati *Amborii* ex illa, quam ab Amico accepimus, notitia manu exarata, praemittere, vt eius virtutes singulares praesentibus

eo

e) Praesentes collatores sunt: Vir Maxime Reuerendus, Excellentissimus atque Amplissimus, Dominus, IOHANNES DAVID ELLRODVS, Superintendens Vonsfeldiensis, excellenter promeritus, et Vir Excellentissimus, Experientissimus, atque Amplissimus, Dominus Doctor GODOFREDVS SAMVEL SAAR, Consiliarius Baruthinus et Physicus prouincialis, bene de hoc munere merens.

VIII

eo melius innotescant, et ad omnem posteritatem conferentur.

Lucem conspexit Noster d. XV Martii A. CIOIOCLXX QVEYENFELDII, f) vico ad praefecturam Meinungensem in Principatu Hennebergico, sito, tunc pertinente, nunc autem Duci Hildburghufano parente. Eius parens fuit Vir Admodum Reuerendus et Doctissimus, *Iohannes Paulus Amthor*, loci Pastor, g) mater autem *Eua Margaretha*, nata *Schwartzia*, ex eodem loco oriunda. Auus paternus fuit M. *Sebastianus Amthor*, Pastor Bettenhufanus, h) proauus paternus, *Mauritius Samuel Amthor*, Gymnafii Schleusingensis Rector, i) et abauus paternus, *Sebastianus Amthor*, vnus ex primis concionatoribus Euangelicis, qui *Meinungam* puriora sacra docuerunt: Auia materna fuit nata *Artzbergeria*, ex Variscia oriunda, antea apud splendidissimos Nobiles de *Zedwiz Liebensteinii* virgo cubiculi commorata. Prima autem cura fuit optimis parentibus, vt filiolum recens natum sacro baptisate regno Christi initiarent, et in hunc finem

f) Vid. GEORGII PAVLI HOENNII Lexicon Topographicum Circuli Franconici p. 419.

g) Vide de eo IOANNIS MICHAELIS WEINRICHII *Kirchen und Schulstaat des Fürstenthums Henneberg* p. 298. et p. 379.

h) Vid. eundem librum p. 389. Ex GODOFREDI LVDOVICI Notitia Ephororum Schleusingensium p. 76. patet, eum antea fuisse Inspectorem Alumnorum Communitatis Gymnafii Schleusingensis, et Diaconum Schleusingensem. Vid. eiusdem librum memorialem ill. Gymnafii Saxo-Hennebergici in recensione sexta p. 79.

i) De hoc *Mauritio Samuele Amthorio* in GODOFREDI LVDOVICI Notitia Scholarum P. I. p. 139. A. CIOIOCCVIII edita nihil habetur. Nihil etiam occurrit de eo in eiusdem LVDOVICI Notitia Rectorum Schleusingensium A. CIOIOCCXII. publicata. Fides adeo sit penes nostram notitiam MS. Hoc tamen omittere non possumus, laudatum LVDOVICVM in Notitia Professorum Physices Gymnafii Schleusingensis A. CIOIOCCXII P. II. p. 3. recensere Casparem Amthorium, Philosophiae et Medicinae Doctorem, Physicum Schleusingae ordinarium, et Professore Physices ordinarium ab anno CIOIOCLXXXIX in Gymnasio Schleusingensi, sed hunc Sebastiani supra commemorati fratrem ibidem vocare.

finem susceptores seu patrilinos elegerunt, Virum admodum Reuerendum et Doctissimum, *Iacobum Linckium*, tunc *Berkachii* et *Suickershusii* Pastorem, nec non *Fridericum Nessel*, *Queyentfeldensem* Scultetum, qui praenomina *Iacobi* et *Friderici* etiam ei imponenda curarunt. Anno aetatis suae quarto noster *Iacobus Fridericus* magnam quidem immaturo Venerandi Parentis sui obitu fecit iacturam; at illam amantissima mater pro virili sua reparauit, dum ipsa tenero puello capita sanctissimae religionis nostrae ac pietatis haud infucatae infillauit, eumque aliis praeceptoribus formandum tradidit, qui fundamenta litterarum, elementa Arithmetices, et Latinae linguae illum docerent. Ita his rudimentis litterarum praeparatus Noster, in variis praefecturis scribae officio est defunctus, et tam diligenter, tam fideliter partes sibi demandatas administrauit, vt tempore succedente gratiam Duumvirorum, natalium splendore illustrissimorum, et in summa dignitate constitutorum, aucuparetur, quorum vnus *Amthorium* nostrum Secretarium domesticum constituit. Erat ille *ERDMANNVS*, Sac. Romani Imperii liber Baro a *STEIN*, trium Marggrauiorum Brandenburgicorum, *CHRISTIANI ERNESTI*, *GEORGII WILHELMI* et *GEORGII FRIDERICI CAROLI*, Consiliarius intimus etc. ^k) Atque hoc munere defungenti gratissima nostro occasio accidit, vt Dominum suum in variis, quae per Germaniam et extra illam suscepit, itineribus comitaretur. In

primis
 k) Occurrit nomen nostri *Erdmanni*, Liberi Baronis a *Stein*, vna cum eius insignibus in libro Belgico: *Verhaal van het gepasjeerde voor en op de tegenwoordige Vrede-Handel tot Ryswyk etc.* Hagae Comitum in 8. 1697. edito p. 32. vbi falso Burggravius Norimbergensis vocatur. Idem fit in alio libro Belgico, qui titulum habet: *Ryswykse Vrede-Handel etc.* et Hagae Comitum 1700, 4. est excusus P. IV. p. 157. Nam noster Burggravius Norici fuit *Dapifer*, non Burggravius Noricus, qua dignitate ipsi Serenissimi Marchiones Brandenburgici sunt insignes. Porro Steinii nostri praenomen *Erdmanni* in Cl. *DUMONT* Corpore diplomatico T. VII. P. II. p. 435. perperam est exhibitum *EZ. B. DE STEIN*, vbi *Declarationi*

X

primis non sine magna animi iucunditate recordatus est itineris, A. CIOIOCCVII *Rysuicum* suscepti, quo Excellentissimum *Steinium* est secutus, qui vna cum *Guolfgango Philippo a Schrottenberg*, Consiliario intimo aulae Bambergensis, Tractatibus pacis, Rysuici institutis, Plenipotentiarius nomine Circuli Franconici intererat. Probauit noster Illustrissimo Domino suo omnem fidem, dexteritatem, et inseruendi promptitudinem, ita vt hic *Iacobum* nostrum *Fridericum* ex hoc itinere reducem, administratorem duorum, quae possidebat, praediorum equestrium, *Isaarum* et *Iodicium* vocant, quae in Marchionatu Baruthino sunt sita, constitueret. Vt vero noster in hoc munere nouo sibi demandato eo faciliores haberet successus, de tori et laboris socia sibi circumspiciendum ratus, hoc grauissimum negotium haud sine piis precibus, quarum necessitatem et utilitatem piissima eius mater a tenera aetate ei inculcauerat, est auspiciatus. His etiam DEVS, quem Noster per omnem vitam vere timuit, reliquit locum, vt haec res ex animi sententia plane succederet. Inuenit autem *Amborius* noster futuram suam uxorem *Weissenstadii*, seu Leucopoli, oppido inter Vonsideliam et Monachomontum sito haud incelebri, ¹⁾ in Nobilissima, omnibusque, quae sexum sequiorem ornant, virtutibus condecoratissima Virgine, *Magdalena Barbara*, Viri Nobilissimi, *Christophori Philippi Goeringii*, Weissenstadiensis vrbs Praefecti, et rerum bellicarum Commissarii, filia natu quarta. Consenserunt in hoc connubium huius paris coniugum cognati, celebrata sunt sponsalia, et post triplicem proclamationem AMTHORIVS noster cum *Goeringia* sua in Ecclesia *Isaarensi* d. XXVII. Febr. A. CIOIOCCII. a Pastore *Toepensi*, *Melchiore Vetterleino*, sacro

fol-
ioni caussarum, ob quas Legati et Plenipotentiarii Serenissimorum Electorum et Principum Protestantium noluerunt subscribere pacem imperialem cum Gallia factam, Hagae Comitibus 25. Oct. 24. Nou. nomine Serenissimi Marchionis Brandenburg. Culmbacensis subscripsit.

1) Vide Cl. HOENNI Lexicon supra excitatum p. 305.

sollemnique ritu coniunctus fuit. Hoc connubium quoque omni ex parte iucundum fuit, et vltra quadraginta annos durauit, at foecunditate tamen destitutum. Breui interiecto tempore Excellentissimus Baro *de Stein* Nostrom genero suo, Illustrissimo et Excellentissimo Domino, *Ludouico Friderico*, S. R. I. Comiti *de Schoenburg*, *Steinii* et *Rusdorffii* Dynastae, ob fidem et dexteritatem sibi probatam eo successu commendauit, vt is administrationem eorum, quae in Comitatu Schoenburgensi possidebat, bonorum, eius fidei concrederet, et praefecturam *Steinensem* ei locaret, titulo *Quaestoris praefecturae* ornato. Praefuit Noster huic nouo muneri etiam ea fide et industria, vt Illustrissimus Comes magnam ex administratione eius vtilitatem perciperet, ipse etiam, adiuuante diuina benedictione, ex prudente administratione haud parum lucraretur. Postquam autem sub hoc, quod imponi sibi passus fuerat, onere, fere succubuit, et ingrauescentem senectutem sensit: rogauit *Schoenburgicum* Comitem, vt ab hoc munere dimitteretur, quod etiam factum est ita, vt rationibus administrationis suae redditus, bonus ac fidelis oeconomus inueniretur. Peruenerunt etiam insignes AMTHORII nostri virtutes ad aures Serenissimi Marggrauii Brandenburgico-Baruthini, GEORGII GVILIELMI, ita vt antequam NOSTER ex Dynastia Schoenburgica *Weissenstadium* supra descriptum rediret, in domo, quam ibi habebat, habiturus, et bona, ab vxore accepta, administraturus, a laudato Principe *Commissarius Camerae* constitueretur, quod principale Diploma eius in regimine dicti Marchionatus successores, Serenissimi PRINCIPES, GEORGIVS FRIDERICVS CAROLVS, gloriosissimae memoriae Princeps, et FRIDERICVS nunc regnans, indulgentissime confirmarunt. Ita *Weissenstadium* NOSTER, *dilectissimae* vxoris patriam, cum ea reuersus, de nulla re magis fuit sollicitus, quam vt vitam piam, placidam ac tranquillam ageret, et tandem pie obdormiret. Vere affir-

XII

mari potest, *AMTHORIVM* nostrum, et eius vxorem, rarissimum exemplar omnium virtutum, quae a Christianis hominibus requiruntur, et *Weissenstadio*, et toti vicinia, praebuisse. Hi pii Coniuges enim non modo domi omnibus officiis Christianis singulis diebus accurate sunt defuncti, sed etiam sacris publicis, et dominicis, et profestis diebus, porro concionibus funebribus et nuptialibus, si quae habebantur, diligentissime interfuerunt. Inter haec quotidiana pietatis et virtutum Christianarum exercitia cogitauit etiam Noster *Iacobus Fridericus* in primis de variis rationibus, quibus uti posset, ut, quae diuina benignitate acquisuerat bona, in honorem Dei, et eius gloriam impenderet, et viuus pariter ac post obitum suum de ecclesia, de scholis et pauperibus atque indigentioribus, bene promereretur. Legauit in hunc finem ad conseruationem Orphanotropei Baruthini duomille et centum florenos Eranconicos, legauit ecclesiae Vonsfidelienfi, incendio deletae, quingentos florenos, legauit didactra pro triginta pueris et puellis, ut *Baruthi*, *Vonsfideliae*, *Monachomonti*, *Gefresae* et *Weissenstadii*, per totum annum scholas gratis frequentare possent. Fundauit porro in honorem Dei vndecim conciones, quarum quatuor *Weissenstadii* singulis annis, festo Natiuitatis Christi, festo Paschatos, festo Pentecostes, et festo Parasceues horis pomeridianis habentur. Commemoramus autem in primis, nec posteritas commemorare negliget, *AMTHORIVM* nostrum, qui in nulla Academia bonis litteris operam nauauerat, in duabus Academiis, *Ienensi* et *nostra*, duas fundasse mensas, in quibus viginti quatuor conuictores aluntur, ita quidem, ut in nostra iisdem etiam stipendia iam fuerint distributa. Ut breuiter dicamus, *AMTHORIVS* noster ultra duodecim mille et trecentos florenos ad pias causas legauit, quod vix ab homine priuato, huius loci et ordinis alio, factum fuit. Quamquam autem *NOSTER* legator vitam vere Christianam agere studuit, et fidem, bonis operibus foecundam, omnibus

bus satis superque probavit, nihilominus infirmitates carnis sensit, Deumque rogavit quotidie, ut, quae committeret peccata, sibi indulgentissime remitteret. Neque vero in eo substitit eius pietas, sed etiam saepius ad sellam confessionariam accessit, et postquam peccata suo confessionario confessus est, illa serio doluit, eorum remissionem petiit, novamque obedientiam promisit, quorum absolutione facta, ad sacram coenam accessit, corpore et sanguine IESU CHRISTI recreatus, quo aeternitatis pane et poculo, septem ante eius obitum hebdomadibus, in publica communione est usus. Deveniendum enim nunc est ad eius vltima, quae Calendis Februariis anno huius saeculi quadragesimo tertio contigerunt. Laboravit ille quidem sub initium mensis Ianuarii huius anni incommodis pectoris, quibus idoneis, quae ad manus erant medicaminibus, occurrere studebat. Sed illa incommoda haec non tollebant, crescebat potius infirmitas, cessabat orexis omnis, neque tamen vis morbi lecto illum affigebat, at sacris publicis Noster amplius interessè haud poterat. Inter haec incommoda et grauissimas molestias vitam traxit vsque ad finem mensis Ianuarii, sed ipsis Calendis Februariis ab omni malo est liberatus, apoplexia quidem vehementi correptus, quo die inter preces et lacrymas carissimae suae *Magdalenae Barbarae* animam suam suo Seruatori reddidit. Vixit noster septuaginta et vnum annos, vndecim menses, duas hebdomadas duosque dies. Eius exuuiae d. III. Febr. Ecclesiae Leucopolitanae sunt illatae, et iuxta cineres foceri sui et socrus sunt collocatae, habita antea concione funebri et oratione parentali, eius memoriae facta. Eius vxor vltra octo annos post eius obitum vixit, annum septuagesimum secundum supergressa, d. XI. Sept. A. C. I. D. I. O. C. C. L. I. extincta. et d. XV. eiusdem mensis eidem Ecclesiae, iisdem cerimoniais illata, vbi ambo resurrectionem expectant. Si vero mercede sua non frustratur, qui prophetae vel discipulo Christi poculum aquae frigidae bibendum dederit: qua

XIV

mercede et gloria non fruuntur horum piorum animae coram throno Dei, qui tot pauperibus et indigentioribus cibum ac potum pararunt, inter quos et Prophetarum filii sunt, et, quod speramus, discipulorum Christi etiam imitatores? Prospexit AMTHORIVS conseruationi memoriae suae, in hac mortalitate, fundatione orationis anniuersariae, die *Iacobi*, ab vno ex eius alimentariis recitandae, vt eius alumni, in quorum profectus, cuicumque facultati sint addicti, examinibus etiam cum illis institutis, secundum fundationem aliquoties singulis annis inquiritur, haberent etiam campum, in quo eorum virtus excurrere possit. In hac oratione, qua Orator specimen profectuum suorum, in litteris humanioribus factorum, edere debet, mentionem quidem faciat AMTHORII et eius *uxoris*, sed fundator alios etiam fines indicauit obseruandos, vt scilicet in gloriam, honorem et laudem Dei, cui gratiae habendae essent, in incrementum inelytae Academiae nostrae, in vtilitatem studiosae iuuentutis, et in incitamentum etiam aliorum liberalium et beneficorum hominum institueretur, quo eiusmodi vel alia beneficia studiosis iuuenibus conferrent. Quemadmodum autem beneficiarii AMTHORIANI, et alii, priores fines inter fines studiorum suorum generatim habere possunt: ita optandum esset, vt vel ex Principum aerariis, praecipue illis, in quae bona ecclesiastica olim fuerunt illata, vel ex fundatione priuatorum hominum diuitis abundantium, selectioribus Theologiae studiosis largiora stipendia darentur, quibus adiuti, omnem Theologiae ambitum emetirentur, atque ad laudem eminentiorum Theologorum, olim obtinendam, sine impedimentis contendere possent. Indiget enim nostra Ecclesia Evangelica *eruditissimis* Theologis, et indigebit in posterum eo magis, quo maiore conatu nonnulli Pontificii in quibusdam Academicis nunc incipiunt gloriae illi principatus litteraturae, qua nostrae Academiae prae Romano-Catholi-

cis adhuc excelluerunt, ^{m)} inuidere, illi detrahere, et, si fieri pos-
 sit, dubiam eam facere, vel praeripere, in posterum tentabunt,
 hac noua eruditionis, quam sibi parare cupiunt, specie, ad errores
 suos incrustandos, et ad corrumpendos Euangelicos abufuri. His
 malis vero, quae praeuidemus, piis precibus, quae optima sunt
 ecclesiae arma, occurrere quidem partim licet: sed requiruntur
 etiam eruditi et consummati Theologi, qui solida rerum diuina-
 rum cognitione, ex sacrae scripturae fontibus, et praesidiis eccle-
 siastico-historicis, repetita, instructi, libros aduersariorum mascule
 et modeste confutent, sanctissimam religionem nostram ab eor-
 um obiectionibus tueantur, eique addictos ab illorum seductio-
 ne praeruent. Haec vero solidior eruditio Theologica, quum
 in hac rei litterariae facie, sine magno rerum gerendarum neruo,
 comparari haud possit; lautioris autem fortis studiosi, raro etiam
 ex nobili sanguine prognati, animum ad sanctiorem disciplinam
 appellant, quod fieri non deberet: bene de Ecclesia Euangelica
 ii promerentur homines diuites ac beati, qui stipendia maiora
 in gratiam quorundam studiosorum Theologiae fundarent, qui fe-
 licioribus ingeniis praediti, et litterarum humaniorum cognitione
 praeparati, pia etiam vita commendabiles, certam spem solidioris
 doctrinae facerent, illaque instructi publica illius specimina ede-
 rent, et iisdem salutem Ecclesiae et incrementa studii Theologici
 promouerent. Alii etiam stipendia magna pro nonnullis Theo-
 logiae Candidatis fundare possent, ut itinera in exterarum regio-
 nes susciperent, in recentissimum religionis Christianae statum, et in
 varias, in quas Christiani distracti sunt, familias, sollicitius inqui-
 rerent, et historicos illorum et dogmaticos et polemicos libros
 praecipuos, libros etiam incredulorum, aliorumque religionis ho-
 stium, compararent, et ex conuersatione cum eruditis aliarum re-
 gionum

^{m)} Videri potest de praerogatiuis Academiarum Protestantium prae Ro-
 mano-Catholicis praefatio, quam IOH. ERH. KAPPIVS HENRICI
 BENZELII, Archiepiscopi Vpfalliensis, Syntagmati dissertationum A-
 CIOCCXLV. 4. edito, praemisit.

XVI

gionum et religionum instructiores et eruditiores et prudentiores euaerent, adeoque eo melius saluti ecclesiae suo tempore consulere possent, si grauioribus in Ecclesia muneribus ita praeparati adhiberentur. Huic excursioni occasionem nobis dedit vltimus ille beati AMTHORII finis orationis, supra indicatus, vt alii etiam stipendia in gratiam bonarum litterarum cultorum legarent.

Nunc autem oratio prima, memoriae AMTHORII et eius vxoris sacra, est indicenda. Defungetur Oratoris munere, et hoc pietatis officio, Nobilissimus et Doctissimus Iuuenis, IOHANNES BARTHOLOMAEVUS ROGLER, Suna- dengrūno-Baruthinus, SS. Theologiae Cultor perindustrius, qui *de legatorum vtilitate, in usum Academicarum factorum*, disseret. Venite ergo ILLVSTRISSIMI COMITES, VTRIVSQVE REIPVBLICAE PROCERES, GENEROSISSIMI QVE ET NOBILISSIMI ACADEMIAE CIVES, frequentes, vestraque praesentia commonstrate, quam grata Vobis sit memoria AMTHORII nostri, viri, vt aliis virtutibus maximis clarissimisque praedicti, ita ob liberalitatem in nonnullos Academiae etiam nostrae ciues aeterna laude digni. P. P. Dominica VI. post Sacrosanctae Trinitatis festum. A. R. G. CIO IOCCCLIV.

Yc 6668

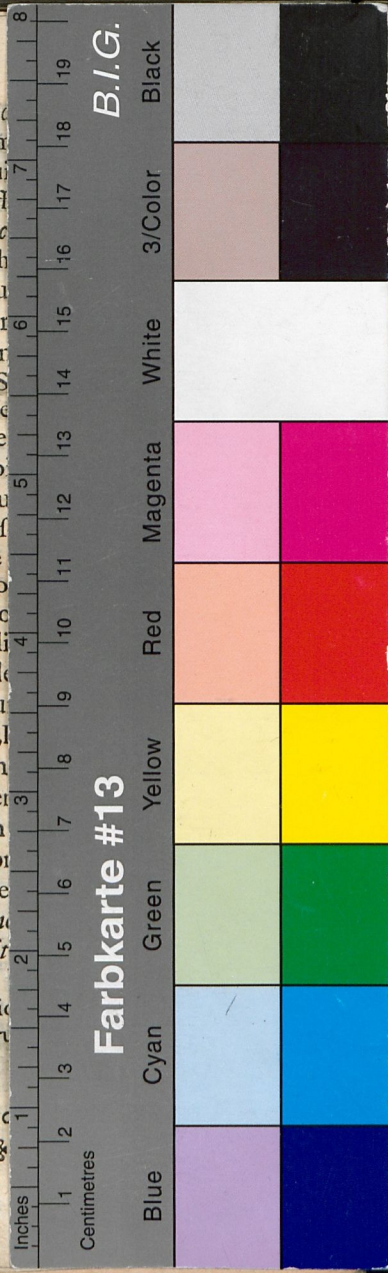
13. / 19. 18. 19. 18. 19. 18. 19.

VD 77

m.c.

IV. 22.

A D
ORATIONEM PRIMAM
MEMORIAE
VIRI NOBILISSIMI AMPLISSIMI EXIMIISQUE
VIRTUTIBVS PIETATE IN DEVM AC LIBERALITATE
IN INDIGENTIORES LITTERARVM CVLTORES
ADMODVM CONSPICVI

DOMINI
IACOBI FRIDERICI
AMTHORII

1754.

SERENISSIMORVM MARGGRAVIORVM
BRANDENBURGICO CVLMBACENSIVM
COMMISSARIJ CAMERAE AC MENSAE XVIII
IN CONVICTORIO NOSTRO FVNDATORIS
CONSECRATAM

D. XXV. IVLII IPSO IACOBI DIE A. CIOIOCCCLIV
HORA IX

IN AVDITORIO PHILOSOPHICO
HABENDAM

ILLVSTRISSIMOS COMITES
VTRIVSQUE REIPUBLICAE PROCERES
ET OMNIUM ORDINVM HVIVS ALMAE STVDIOSOS

EA QVA PAR EST HVMANITATE
INVITAT

ACADEMIAE LIPSIENSIS
RECTOR.

De mensis novis gratuitis in acad: Lipsiensi.*

10.

4.10.

